

Moerdijk

Windpark Oud Dintel

Nota inspraak en vooroverleg

projectnummer:

180109.1565300.00

opdrachtleader:

Mevr. mr. C. Ploeger

datum:

22-05-2012

Inhoud

1. Vooroverleg- en inspraakreacties	blz.4
1.1. Inleiding	4
1.2. Samenvatting en beantwoording overleg- en inspraakreacties	5
2. Aanpassingen ontwerpbestemmingsplan	18

1. Vooroverleg- en inspraakreacties

1.1. Inleiding

Het voorontwerpbestemmingsplan 'Windpark Oud Dintel' en het bijbehorende MER Windparken Dintel hebben vanaf 9 februari tot en met 21 maart voor eenieder ter inzage gelegen. Voorts is het voorontwerpbestemmingsplan conform art. 3.1.1. Bro toegezonden naar diverse bestuurlijke instanties om hen de gelegenheid te geven een reactie in te dienen op het bestemmingsplan. Binnen de gestelde termijn zijn zes inspraakreacties en is een aanvulling op een inspraakreactie ontvangen. Tevens zijn drie overlegreacties ontvangen.

De ingediende inspraak- en vooroverlegreacties zijn onderstaand samengevat en voorzien van commentaar. Daarbij is tevens aangegeven of de inspraak- of vooroverlegreactie aanleiding heeft gegeven tot aanpassing van het ontwerpbestemmingsplan. De aanpassingen in de regels en/of de verbeelding (plankaart) worden in hoofdstuk 2 opgesomd.

1.2. Samenvatting en beantwoording inspraak- en vooroverlegreacties

Vooroverlegreacties

Nr	Naam	Reactie	Reactie gemeente	Aanpassing MER of bestemmingsplan
01	Waterschap Brabantse Delta	a. De meest recente versie van de Keur van het waterschap is niet vastgesteld in 2005 maar in 2009 b. Geadviseerd wordt om in verband met een mogelijke vernatting van de omliggende gronden een retentievoorziening aan te leggen c. Omdat binnen de bestemming verkeer tevens bermsloten aanwezig zijn wordt verzocht om 'water' op te nemen in de bestemmingsomschrijving. d. Het is wenselijk om de kruisende waterloop binnen de bestemming 'verkeer' de bestemming 'water' te geven.	a. De verwijzing wordt aangepast b. Bij de gemeente zijn geen knelpunten ten aanzien van het waterbeheer bekend. Extra retentie is daarom geen voorwaarde bij uitvoering van het bestemmingsplan. In overleg met het waterschap worden desondanks maatregelen getroffen in de vorm van extra oppervlaktewater in verband met mogelijke vernatting van de gronden. Hierover worden apart afspraken gemaakt tussen de initiatiefnemer van het windpark en het waterschap. c. De beoogde onderhoudsweg ten zuidwesten van de windturbines is mogelijk gemaakt met de bestemming verkeer. Ten zuiden van deze weg zijn bermsloten aanwezig die in het vigerende bestemmingsplan de bestemming 'water' hebben gekregen. Gebleken is dat de nieuwe bestemming verkeer en de vigerende bestemming water niet op elkaar aansluiten. Dit wordt in het ontwerpbestemmingsplan gerepareerd. Voor de bermsloot wordt indien nodig de bestemming water opgenomen. d. Het opnemen van een bestemming 'water' is technisch gezien lastig vanwege dubbelbestemmingen. Om tegemoet te komen aan de wens van het waterschap wordt voor de kruisende waterloop op de verbeelding en in de regels de aanduiding 'water' opgenomen.	Reactie leidt tot aanpassing toelichting bestemmingsplan Reactie leidt niet tot aanpassing Reactie leidt tot aanpassing regels en verbeelding bestemmingsplan Reactie leidt tot aanpassing regels en verbeelding bestemmingsplan

02	Ministerie van Defensie, Commando Dienstencentra	a. De uitleg van het begrip 'Toetsingskader defensieradar' ontbreekt. In het plan dient te worden vermeld dat objecten hoger dan 63 meter boven NAP en binnen 15 nautische mijl (circa 28 km) van het radarstation op vliegbasis Woensdrecht aanleiding kunnen geven tot verstoring van het radarbeeld en daarom niet worden toegestaan tenzij uit onderzoek blijkt dat de mate van verstoring aanvaardbaar is. b. De verplichting tot het uitvoeren van een toets op radarverstoring houdt geen verband met 'gebruik' maar met bouwregels. Verzocht wordt om de voorwaarden met betrekking tot radarverstoring te verplaatsen naar artikel 4.2 c. Het begrip bouwhoogte dient nader te worden uitgelegd in de begrippenlijst. Een andere mogelijkheid is om het begrip bouwhoogte te vervangen door bijvoorbeeld het begrip ashoogte	a. Bij de gebiedsaanduiding 'luchtvaartverkeerszone-toetsingsvlak defensieradar', in artikel 8.2 van de regels, wordt de hoogtebeperking voor objecten vermeld die behoort bij de gebiedsaanduiding. De begripsomschrijving 'toetsingskader defensieradar' wordt tevens uitgebreid. De nieuwe begripsomschrijving is als volgt: het Toetsingskader defensieradar van het Ministerie van Defensie waarmee wordt bepaald of de verstoring van het radarbeeld als gevolg van de oprichting van windturbines aanvaardbaar is of niet. b. Radarverstoring houdt zowel verband met de bouwregels als met de gebruiksregels. Om onduidelijkheden te voorkomen is er echter geen bezwaar om de verplichting tot het uitvoeren van een toets en de afwijkmogelijkheid te verplaatsten naar de bouwregels. Het voorstel wordt daarom overgenomen. c. In artikel 2.7 van de regels is aangegeven dat de bouwhoogte van een windturbine wordt gemeten vanaf peil tot aan de (wieken)as van de windturbine. Daarmee is de bouwhoogte van een windturbine eenduidig gedefinieerd.	Reactie leidt tot aanpassing regels bestemmingsplan Reactie leidt tot aanpassing regels bestemmingsplan Reactie leidt niet tot aanpassing
03	Gemeente Halderberge	a. In het MER en het bestemmingsplan Oud Dintel moet worden ingegaan op de verhoging van de faalkans van de CO₂ leidingen in het plangebied en omgeving in verband met externe veiligheidsrisico's.	a. Tijdens het opstellen van het MER zijn geen leidingen voor het transport van CO₂ aangetroffen in het plangebied en omgeving. In het plangebied is wel een brandstofleiding gelegen die werd beheerd door Defensie Pijpleiding Organisatie (DPO). Het voormalig gebruik bestond uit het transport van kerosine. Omdat de leiding meer dan een jaar buiten gebruik is, is in het MER niet ingegaan op de effecten van de beoogde windturbines op deze leiding, in overeenstemming met het Bevb. Het leidingbeheer is overgedragen aan het Ministerie van EL&I. Mogelijk dat deze leiding in beeld is voor het transport van CO₂. Omdat er echter geen concrete initiatieven bekend zijn bij de gemeente, zijn	Reactie leidt niet tot aanpassing

		b. De plannen sluiten de mogelijkheid van het realiseren van verschillende typen windturbines niet uit. Uit het MER blijkt dat de effecten op landschap minder nadelig zijn wanneer de windturbines in het totale windpark in dezelfde windturbineklasse vallen. Verzocht wordt om te streven naar een gezamenlijk identiek windturbinepark waarbij de turbines van de drie windparken en type en maatvoering niet van elkaar worden onderscheiden.	de effecten van de beoogde windturbines op de faalfrequentie van de betreffende buisleiding niet onderzocht. Eventueel gewijzigd gebruik van de leiding, van het transport van brandstof naar het transport van CO₂, is pas mogelijk als dit juridisch planologisch is vastgelegd. In het kader van dat besluit dienen de externe veiligheidsrisico's te worden onderzocht. b. Hoewel de effecten van de drie beoogde windparken, vanwege de samenhang, gezamenlijk zijn onderzocht zijn de windparken gelegen op het grondgebied van twee verschillende gemeenten en is er sprake van twee bevoegde gezagen. Beperking van de toe te passen typen windturbines in het bestemmingsplan of het wijzigingsplan zorgt voor een ongewenste beperking van de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan en het wijzigingsplan. Het bevoegd gezag heeft bij het verlenen van de omgevingsvergunning, vanuit het oogpunt van een zo veel mogelijk uniforme toepassing van windturbines uit dezelfde windturbineklasse, de bevoegdheid om nadere eisen te stellen aan de maximale rotordiameter van windturbines (art. 4.3). De provincie is met initiatiefnemers in overleg over de wijze waarop zo veel mogelijk uniformiteit tussen de drie windparken kan worden bereikt. Het bestemmingsplan en het wijzigingsplan bieden geen mogelijkheid om dergelijke afspraken vast te leggen. Afspraken over de onderlinge afstemming van initiatieven worden dan ook in een afzonderlijk traject gemaakt.	Reactie leidt niet tot aanpassing

Inspraakreacties

Nr	Naam	Reactie	Reactie gemeente	Aanpassing MER of bestemmingsplan
04	Stichting Vogels in Brabant	<i>MER</i> a. De locatie van windpark Oud Dintel is niet juist gekozen omdat het beleid van de Provincie Noord Brabant pleit voor plaatsing op een industrieterrein b. Van het rapport 'Beoordeling van effecten op vogels en overige fauna en flora ten gevolge van Windpark Dintel, gemeenten Moerdijk en Steenbergen' (Bureau Waardenburg, 7 juni 2011) zijn de kaarten slecht leesbaar, is de informatie te uitgebreid en is interpretatie daardoor lastig. c. Door de komst van de windmolens wordt de doelstelling van de EHS, verbetering of behoud van de bestaande natuurwaarden en het watersysteem, ernstig bemoeilijkt. De moeraszone langs de Dintel en de vloeivelden vormen nu een geheel en ondersteunen de	a. In de Structuurvisie Noord-Brabant wordt aangegeven dat er voor de ontwikkeling van windenergie mogelijkheden bestaan in het open zeeleigebied van West-Brabant en op of aansluitend bij de grootschalige bedrijventerreinen in het stedelijk concentratiegebied (par. 3.7). Bedrijventerrein AFC Nieuw Prinsenland is stedelijk concentratiegebied. De locatie van Windpark Oud Dintel ligt in het open zeeleigebied en ligt direct aan het bedrijventerrein AFC Nieuw Prinsenland. b. Het onderzoek van Bureau Waardenburg is uitgebreid omdat alle flora en fauna-aspecten zorgvuldig zijn onderzocht en uitgewerkt. Dat is ook het doel van een MER. Naar onze mening zijn de kaarten goed leesbaar. Voor de volledigheid is aan Stichting Vogels in Brabant en West Brabantse Vogelgroep een hardcopy exemplaar van het onderzoek van Bureau Waardenburg per post toegestuurd. c. Uit het MER blijkt dat de beoogde windturbines geen nadelige effecten hebben op de natuurdoelen die zijn gesteld voor het gebied dat is aangewezen in het kader van de EHS. Dit gebied betreft immers de rivier de Dintel met haar oevers. Dat er op grond van de provinciale verordening compensatie moet worden toegepast in	Reactie leidt niet tot aanpassing Reactie leidt niet tot aanpassing Reactie leidt niet tot aanpassing

		huidige natuurfunctie. Hier komen talloze riet- en moeras gebonden vogelsoorten voor waarvan enkele op de Rode Lijst staan. Broedvogels in de rietkraag langs de Dintel zullen worden verstoord door geluid en schaduwwerking. d. Het rapport van Waardenburg is gedateerd en biedt daarom onvoldoende onderbouwing. In de omgeving van het windpark worden door inspreker al sinds 40 jaren tellingen uitgevoerd die niet zijn gebruikt. Veel trekvogels en wintergasten zullen in de toekomst niet meer in het gebied kunnen verblijven. Op een vergelijkbare locatie nabij Etten Leur, met vijf windturbines, nam de aanwezigheid van deze soorten sterk af. De lijn met windturbines is dwars op de gebruikelijke trekrichting van vogels geplaatst waardoor er veel slachtoffers onder deze groep vallen, vooral soorten die in de nachtperiode op de hoogte van de rotorbladen trekken. e. Over vleermuizen wordt veel te licht gedacht, intensiever onderzoek naar deze groep is noodzakelijk, het aantal slachtoffers zal hoger zijn dan wordt aangenomen.	verband met de toename van de geluidbelasting binnen het EHS gebied doet daar niets aan af. d. Voor wat betreft de verspreiding van vogels zijn verschillende gegevensbronnen gebruikt uit de periode 2004 t/m 2010 (zie rapport, pagina 13). De gegevens uit 2004 zijn inderdaad enigszins gedateerd, maar er zijn geen aanwijzingen dat in het gebied waar desbetreffende gegevens verzameld zijn (voornamelijk agrarische percelen) grote veranderingen in de vogelstand hebben voorgedaan. De berekeningen van het aantal aanvaringslachtoffers zijn uitgevoerd volgens een door Bureau Waardenburg ontwikkelde en gevalideerde methodiek. Bij de berekening van het aantal slachtoffers is rekening gehouden met de ruimtelijke configuratie van het geplande windpark en met autonome ontwikkelingen zoals de ontwikkelingen binnen het AFC. Een deel van de aanvaringslachtoffers zal tijdens seizoenstrek (in voor- of najaar) vallen. Er zijn geen aanwijzingen dat de aantallen aanvaringslachtoffers tijdens seizoenstrek op de beoogde locatie hoger zal zijn dan elders in het binnenland. In het tevens rekening gehouden e. In het kader van het MER is geconstateerd dat nader onderzoek gewenst is om meer zekerheid te verkrijgen over de eventuele negatieve effecten van het door de Suiker Unie beoogde windpark op vleermuizen. In 2011 heeft dit nader onderzoek plaats gevonden (opgenomen in bijlage 13 van het MER) en is het betrokken bij het MER. Op grond van het nader onderzoek is geconstateerd dat het in werking hebben van de windturbines geen verhoogd risico heeft op de gewone dwergvleermuis en op de overige soorten vleermuizen. Het in werking hebben van de turbines zal de gunstige staat van instandhouding, noch het natuurlijk verspreidingsbeeld negatief	Reactie leidt niet tot aanpassing Reactie leidt niet tot aanpassing
--	--	---	--	---

		beïnvloeden. De Commissie mer heeft in haar advies (zie bijlage) aangegeven dat zij het plausibel acht dat het voornemen niet leidt tot een verhoogd risico voor de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuizen. Om echter mogelijke (incidentele) sterfte te mitigeren stelt de Commissie habitatverbetering voor foeragerende gewone dwergvleermuizen voor. Met het inpassingsplan "Agro & Food Cluster West-Brabant" en de daarin opgenomen landschappelijke inpassing wordt voorzien in deze habitatverbetering. Als onderdeel van de landschappelijke inpassing worden namelijk de bestaande dijken ten noorden van de vloeivelden verhoogd en voorzien van begroeiing. Hierdoor ontstaat een dichte hoge groene rand langs de noordrand van het industrieterrein wat kan leiden tot een veiliger foerageerroute, weg van de windturbines. Op deze wijze wordt op dit punt tegemoet gekomen aan de overwegingen van de commissie. Voor het windpark Oud Dintel is van belang dat het plangebied op grotere afstand van het Suikerunieterrein is gelegen. Voor het plangebied geldt dat er geen verblijfplaats of belangrijk foerageergebied aanwezig is. Het windpark Oud Dintel heeft daarom geen effecten op vleermuizen gezien de geringe beschikbaarheid van geschikt foerageergebied. f. Er is geen sprake van een variabele hoogte van windturbines. In de regels van het bestemmingsplan is vastgelegd dat de rotordiameter, de bouwhoogte en de vormgeving van de windturbines in het plangebied hetzelfde dienen te zijn (art 4.2.2.) g. Compensatie binnen het plangebied is niet mogelijk. Daarom is, geheel in lijn met de verordening, met instemming van de provincie, gekozen voor een storting in een compensatiefonds waarmee per saldo, gebruik makend van diverse stortingen, maatregelen worden getroffen waarmee daadwerkelijk een compensatie van	Reactie leidt niet tot aanpassing Reactie leidt niet tot aanpassing Reactie leidt niet tot aanpassing
--	--	--	--

		h. De CO₂ winst wordt te rooskleurig geschat. De kosten van stroomopwekking met windturbines zijn bij levering aan het elektriciteitsnet hoger dan opwekking in conventionele centrales. Indien rekening wordt gehouden met alle verliesposten is het de vraag of er nog sprake is van CO₂ winst. Als er geen winst is er geen reden om vogels en vleermuizen te verstoren of te doden.	aantasting of verstoring kan plaatsvinden. Zowel de provincie als de gemeente Moerdijk heeft de intentie om dit geld in te zetten voor verbetering/versterking van natuurwaarden nabij het plangebied. h. Vergelijking van kosten en efficiency van diverse vormen van energieopwekking valt buiten de scope van het MER en buiten het bestemmingsplan. De uitvoerbaarheid van het plan is aangetoond, zodat op dat punt aan de voorwaarden voor een goede ruimtelijke ordening is voldaan. "Windturbines wekken stroom op zonder de lucht te vervuilen, zonder het klimaat te belasten en zonder grondstoffen uit te putten. Wel komt er wat CO₂ vrij bij het bouwen, onderhouden en afbreken van de turbine, maar met drie tot zes maanden draaien heeft een turbine dat terugverdiend. In de 20 jaar dat een windturbine mee gaat, produceert die tot tachtig keer zoveel energie als er nodig is om er één te bouwen." (bron: Milieucentraal)	
05	West Brabantse Vogelwerkgroep	<i>MER</i> a. In het MER wordt niet gesproken over alternatieve locaties voor windturbines of alternatieve vormen van energie opwekking die wellicht duurzamer zijn dan de huidige oplossing. De opstelling van windturbines ten noorden van de Dintel is onjuist gekozen om de provincie Noord-Brabant in haar beleid pleit voor plaatsing op een industrieterrein. Inspreker pleit voor een alternatief, zowel in locatie als in vorm van elektriciteitsopwekking. b. Van het rapport 'Beoordeling van effecten op vogels en overige fauna en flora ten gevolge van Windpark Dintel, gemeenten Moerdijk en Steenberg' (Bureau Waardenburg, 7 juni 2011) zijn de kaarten slecht leesbaar, is de informatie te uitgebreid en is interpretatie daardoor lastig. c. Door de komst van de windmolens wordt de doelstelling van de EHS, verbetering of behoud van de bestaande natuurwaarden en het watersysteem, ernstig	a. Zie beantwoording onder 04.a. Het initiatief bestaat uit de oprichting van windturbines. Er zijn binnen het plangebied geen overige reële alternatieven voor de opwekking van duurzame energie met behulp van windturbines. Afweging van verschillende vormen van energie of verschillende locaties voor windturbines in een groter gebied hoort niet plaats in het MER voor een bestemmingsplan maar in overige kaders zoals (structuur)visies of beleidsnota's. b. Zie beantwoording onder 04.b c. Zie beantwoording onder 04.c	Reactie leidt niet tot aanpassing Reactie leidt niet tot aanpassing Reactie leidt niet tot aanpassing

		bemoeilijkt. De moeraszone langs de Dintel en de vloeivelden vormen nu een geheel en ondersteunen de huidige natuurfunctie. Hier komen talloze riet- en moeras gebonden vogelsoorten voor waarvan enkele op de Rode Lijst staan en daarom bescherming behoeven en geen aantasting zoals nu wordt voorgenomen met het plaatsen van windmolens d. Het rapport van Waardenburg is gedateerd en biedt daarom onvoldoende onderbouwing. In de omgeving van het windpark worden door inspreker al sinds 40 jaren tellingen uitgevoerd die niet zijn gebruikt. Volgens inspreker vormen de vloeivelden een rus- en overwinteringsgebied voor watergebonden vogelsoorten zoals de smient. Langs de Dintel zijn rietvogels aanwezig die worden verstoord door geluid en schaduwwerking. Er hadden actuele gegevens moeten worden verzameld. e. Inspreker is het niet eens met het idee dat Natura-2000 gebieden te ver weg liggen om schade te ondervinden, elke aantasting is een verlies in plaats van winst voor de populatie. f. Trekvogels en wintergasten zullen zich in de toekomst niet meer vertonen. Op een vergelijkbare locatie nabij Etten Leur waar 5 windturbines werden geplaatst nam de aanwezigheid van genoemde soorten sterk af, zoals bleek uit tellingen. g. Er zijn diverse vogelsoorten die in de nacht trekken op de hoogte van de windmolens, er zullen daarom slachtoffers vallen. Er is echter ook een effect op lokale verplaatsingen. Inspreker verwacht aantasting van de broedvogelpopulatie. Het AFC Nieuw Prinsenland heeft al een enorme impact op de broedvogels en de huidige rustgebieden. h. Er wordt te licht gedacht over vleermuizen. Intensiever onderzoek naar voorkomen en verplaatsing via de EVZ is	d. Zie beantwoording onder 04.d. Voor wat betreft de aanwezigheid van soorten binnen het plangebied zijn diverse bronnen geraadpleegd. Deze bronnen, in combinatie met de locatiebezoeken, bieden voldoende informatie over het voorkomen van broedvogels en niet-broedvogels in het plangebied en omgeving. e. In het MER wordt ingegaan op de effecten op Natura-2000 gebieden Krammer-Volkerak en Hollands Diep en wordt onderbouwd dat er geen sprake is van effecten. Inspreker geeft geen argumenten voor haar standpunt dat wel sprake zou zijn van negatieve effecten. f. Zie beantwoording onder 04.d g. De effecten op broedvogels en niet-broedvogels, rekening houdend met cumulatie, zijn uitgebreid beschreven in het MER. Er wordt geen onaanvaardbare verstoring of aantasting van soorten en gebieden verwacht. h. Zie beantwoording onder 04.e	Reactie leidt niet tot aanpassing Reactie leidt niet tot aanpassing Reactie leidt niet tot aanpassing Reactie leidt niet tot aanpassing
--	--	---	---	---

		gewenst. <i>Bestemmingsplan Oud Dintel</i> i. Inspreker vraagt aandacht voor het feit dat binnen de drie windparken windturbines met een verschillende omvang kunnen worden gerealiseerd wat een nog grotere aantasting van het landschap betekent door een chaotisch beeld. Dit moet op elkaar worden afgestemd. j. Afkoop van effecten op natuur en compensatie elders is geen goede zaak. Compensatie dient plaats te vinden in het gebied, dat geldt vooral voor de windturbines op de vloeivelden.	i. Zie beantwoording onder 03.b j. Zie beantwoording onder 04.g.	Reactie leidt niet tot aanpassing Reactie leidt niet tot aanpassing
06	Diverse adressen	a. Inspreker vindt een dialoog met initiatiefnemer en betrokken overheden veel belangrijker dan formele stappen in een procedure en betreurt het feit dat in de afgelopen jaren van een dialoog vrijwel niets terecht is gekomen. Inspreker hoopt dat de zienswijze een nieuwe impuls zal zijn voor deze dialoog b. Het bestemmingsplan is er enkel op gericht om de belangen van initiatiefnemers te dienen, bewoners en maatschappelijke organisatie worden niet betrokken bij het vormgeven van duurzame ontwikkeling binnen de gemeente Moerdijk. Windturbines zouden moeten zijn ingebed in de sociaal economische omgeving en zouden moeten kunnen rekenen op draagvlak van de Moerdijkse gemeenschap. Inspreker verzoekt om een Nota Duurzaamheid vast te stellen en om de gemeentelijke Structuurvisie aan te passen. c. De locatie voor Windpark Oud Dintel is in strijd met	a. De gemeente Moerdijk is bezig met de Nota Duurzaamheid Moerdijk. In het kader van deze nota vindt een dialoog plaats met bewoners en organisaties, waaronder het Platform Duurzame Energie West-Brabant. b. Een bestemmingsplan bevat enkel een planologisch juridische regeling voor nieuwe en bestaande bestemmingen binnen een plangebied. De windturbines worden mogelijk gemaakt omdat de gemeente in haar windenergiebeleid deze locatie heeft opgenomen als geschikte locatie. Interactie met inwoners over duurzame ontwikkeling en over de visie op windenergie dient niet plaats te vinden in het kader van een bestemmingsplan maar in andere kaders (bv. structuurvisie, Nota Duurzaamheid, Nota windenergie). Het feit dat de Nota Duurzaamheid nog niet is afgerond betekent niet dat de gemeente geen medewerking kan verlenen aan de ontwikkeling van windenergie op de voorgenomen locaties. De ontwikkeling wordt uitvoering onderbouwd in het bestemmingsplan, wijzigingsplan en het MER en geconcludeerd wordt dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. c. De gemeenteraad heeft de locatie van Windpark Oud	Reactie leidt niet tot aanpassing Reactie leidt niet tot aanpassing Reactie leidt niet tot

		objectieve criteria van de locatiestudie en is in de Visie Windenergie Moerdijk zonder een sluitende argumentatie alsnog als zoeklocatie opgenomen. De locatie is niet gebaseerd op beleid maar het beleid is gebaseerd op de locatiekeuze van de initiatiefnemers. Het gebied heeft ondanks de ontwikkeling van het AFC nog steeds mogelijkheden voor natuurontwikkeling en toerisme. d. Door het ontbreken van een gemeentelijke visie op duurzaamheid worden burgers niet betrokken bij de realisatie van windturbines. e. Inspreker is kritisch over de duurzaamheid van windenergie ten opzichte van andere duurzame energievormen. f. Het MER geeft niet aan wat het meest milieuvriendelijke of het voorkeursalternatief is. Er is geen poging gedaan om tot een optimale opstelling van windturbines te komen vanuit de kwaliteit van het gebied, de natuur, het landschap en overlast voor bewoners. Inspreker pleit voor het onderzoek van meer varianten omdat ook andere grondeigenaren binnen het plangebied bereid zijn om windturbines toe te staan.	Dintel in haar Nota Visie Windenergie opgenomen als zijnde geschikt om windturbines te realiseren. Ook na de komst van de windturbines heeft het gebied mogelijkheden voor natuurontwikkeling en toerisme. d. Zie beantwoording onder 06.b e. Alle redelijkerwijs haalbare duurzame opties zijn van belang voor een duurzame energiehuishouding. Zonne-energie en bio-energie dus ook. De doelstelling voor de opwekking van duurzame energie, waarin naast het Rijk ook gemeenten en provincies een verantwoordelijkheid hebben, is zodanig, dat de verschillende opties niet uitwisselbaar zijn. Het is 'en-en'. Het kabinet zet stevig in op windenergie op land omdat dat op dit moment de goedkoopste optie is. Zie ook 04.h. f. In paragraaf hoofdstuk 13 van het MER is wel degelijke ingegaan op de afweging van de onderzochte alternatieven, het Meest Milieuvriendelijk Alternatief (MMA), inclusief maatregelen en het voorkeursalternatief, inclusief maatregelen. In het MER zijn alle reële alternatieven onderzocht waarbij is gekeken naar een maximale benutting voor windenergie. Vervolgens heeft in het bestemmingsplan en het wijzigingsplan een vertaling plaatsgevonden op basis van de uitkomsten van het MER. De alternatieven voor de opstelling van windturbines worden inderdaad begrensd door het feit dat er sprake is van een drietal initiatiefnemers. Zij hebben immers het voornemen tot het oprichten van een windpark. Dat windpark kan niet worden gerealiseerd op gronden die zij niet in eigendom hebben of gronden die in bezit zijn van partijen waar zij geen overeenkomst mee hebben. Bij de	aanpassing Reactie leidt niet tot aanpassing Reactie leidt niet tot aanpassing Reactie leidt niet tot aanpassing
--	--	---	--	--

		g. Het bestemmingsplan en het wijzigingsplan kunnen leiden tot drie verschillende soorten windmolens qua hoogte, vorm, type en kleur. Dit leidt tot een rommelige en ongewenste situatie met een zeer sterke aantasting van de landschappelijke beleving. Dit moet worden voorkomen. h. Opstelling van windturbines in twee lijnen aan beide zijden van de Dintel leidt tot een zeer onrustig en storend beeld, ongeacht van welke zijde je dit bekijkt. Dit betekent een onacceptabele aantasting van de rust in het landschap. Om dit te voorkomen zouden alle windturbines in lijn moeten staan, de windturbines ten noorden van de Dintel zouden daarom moeten worden verplaatst of moeten komen te vervallen. i. Compensatie van het verlies van omgevings- en natuurwaarden dient te zijn gekoppeld aan de locatie waar het verlies wordt veroorzaakt. j. Er wordt niet ingegaan op cumulatieve effecten van windturbines in West-Brabant op vogels	gemeente zijn geen overige concrete initiatieven bekend voor de oprichting van windturbines in het plangebied of de directe omgeving. g. Zie beantwoording onder 03.b h. In het MER zijn de effecten op landschap beoordeeld. Uit deze beoordeling blijkt dat een lijnopstelling aan beide zijden van de Dintel goed past bij de landschappelijke structuur. Deze opstelling heeft wel een groter effect op de openheid en rust van het landschap dan overige opstellingen, zoals afzonderlijke opstelling van de turbines in windpark Surveycom en Windpark Suikerunie. Bij de uiteindelijke afweging hebben de bevoegde gezagen onvergelykbare grootheden 'aantasting van de rust en de openheid' en 'energieopbrengst' moeten vergelijken. Geconcludeerd wordt dat de effecten op landschap aanvaardbaar zijn. i. Zie beantwoording onder 04.g j. Voor broedvogels in de directe omgeving van windparken Dintel, bijvoorbeeld nabij de rivier de Dintel, volgt uit het MER dat er geen sprake is van cumulatie van effecten vanwege de ruimte afstand tot nabijgelegen windparken. Cumulatie van effecten op vogels in een groter gebied is wel relevant bij vogels die zich verplaatsten tussen Natura-2000 of EHS gebieden. De toetsing op cumulatieve effecten vindt plaats vanuit het oogpunt van de gebiedsbescherming. De reden dat voor deze vogels niet op het aspect cumulatie is ingegaan ligt in het feit dat de effecten van de windparken Dintel op Natura-2000 gebied Krammer-Volkerak, het enige nabijgelegen beschermde	Reactie leidt niet tot aanpassing Reactie leidt niet tot aanpassing Reactie leidt niet tot aanpassing Reactie leidt niet tot aanpassing
--	--	---	---	---

		k. In het MER wordt ten onrechte niet ingegaan op cumulatieve effecten van lichtuitstraling van kassen en windturbines (signaleringslichten). l. Bij de geluidsberekeningen, uitgevoerd volgens het reken en meetvoorschrift windturbines (december 20120) wordt voorbijgegaan aan het zogenaamde 'van den Berg' effect wat inhoudt dat vanwege de lagere gemiddelde windsnelheid op grondniveau dan op ashoogte, op grondniveau veel hogere geluidbelasting optreedt dan tot nu toe werd aangenomen. In de handreiking Industrielawaai en vergunningverlening is opgenomen dat voor bepaalde geluidtypen toeslagen moeten worden gehanteerd om de hinderbeleving te kunnen kwantificeren. In het geluidonderzoek wordt niet op dit punt ingegaan. m. In de onderzoeken wordt voorbijgegaan aan het aspect 'niet hoorbaar laagfrequent geluid'. Verwijzing naar het RIVM rapport is onvolledig. Er ontbreekt een vertaling van de resultaten van het RIVM rapport naar de situatie in het plangebied	gebied dat is aangewezen vanwege de betekenis voor vogels, als 'neutraal' worden beoordeeld. Indien er geen sprake is van een negatief effect is onderzoek naar cumulatie van effecten niet nodig. k. Signaleringsverlichting heeft een andere invloed op de omgeving dan lichtuitstraling van kassen. Er is daarom geen sprake van cumulatieve effecten. Signaleringsverlichting wordt zo uitgevoerd dat uitstraling naar de grond maximaal mogelijk wordt gereduceerd. Zie paragraaf 11.3.8 in het MER. l. Vanaf 1 januari 2011 geldt de Lden-norm voor het geluid van windturbines en dient op grond van het Activiteitenbesluit een nieuw reken- en meetvoorschrift te worden gehanteerd. De Lden-norm en het nieuwe reken- en meetvoorschrift zijn ingesteld om de gevolgen van het zogenaamde 'Van den Berg-effect' in de uitkomsten van een geluidberekening te verdisconteren. Het jaargemiddelde geluidniveau Lden als gevolg van een windturbine of windpark dient bij een woning van derden niet meer te bedragen dan 47 dB. Daarnaast geldt een ten hoogst toelaatbare waarde voor het jaargemiddelde geluidniveau in de nachtperiode van 41 dB. Het akoestisch onderzoek in het MER heeft deze norm gehanteerd om de emissie van geluid van de windturbines te kunnen beoordelen. Aan deze norm wordt voldaan. m. Er is in hoofdstuk 5 van het MER aandacht besteed aan het aspect 'laagfrequent geluid'. Hierbij wordt, mede aan de hand van een richtlijn van de Nederlandse Stichting Geluidhinder, ingegaan op de gevoeligheid van mensen. Op basis van beschikbare gegevens, zoals het RIVM-rapport worden conclusies getrokken over de kans op hinder als gevolg van laagfrequent geluid. De commissie m.e.r. deelt de conclusie dat er geen kans bestaat op het ontstaan van hinder, zij adviseert wel om ten tijde van de vergunningaanvraag een specifieke berekening van de laagfrequente geluidbelasting uit te voeren.	Reactie leidt niet tot aanpassing Reactie leidt niet tot aanpassing Reactie leidt niet tot aanpassing
--	--	---	---	--

		n. Inspreker is van mening dat de financiële paragraaf om opheldering vraagt. Is er een exploitatieovereenkomst afgesloten? Hoe is de afdracht buitengebied geregeld? Hoe is de planschade geregeld? o. Het voorontwerpbestemmingsplan is in strijd met de Visie Windenergie en in strijd met de in 2011 vastgestelde gemeentelijke Structuurvisie. Er ontbreekt een Nota Duurzaamheid, belangen van omwonenden worden op een onevenredige wijze geschaad. Er dient overleg te komen over de wijze van exploitatie, de betrokkenheid van de Moerdijkse burger bij het initiatief en de vormgeving van de mitigerende maatregelen in het plangebied. Het resultaat dient bij de verdere besluitvorming betrokken te worden. p. Inspreker is graag bereidt om samen met andere bewoners naar aanleiding van de zienswijze het gesprek aan te gaan met de initiatiefnemers en de overheden en spreken de wens uit dat de zienswijze op een serieuze wijze wordt behandeld omdat het gaat om activiteiten met een enorme impact voor de Moerdijkse Samenleving.	n. De financiële paragraaf van het bestemmingsplan bevat op hoofdlijnen de financiële aspecten van het windparkproject. Hierin is onder andere ook de planschade geregeld. In privaatrechtelijke zin is dit al geregeld in de reeds gesloten locatieontwikkelingsovereenkomst tussen de gemeente en de initiatiefnemer. Ter verdere uitwerking zal in aanvulling hierop een nadere overeenkomst worden gesloten waarbij nader wordt ingegaan op de compensatie. o. Het initiatief past binnen de Nota Visie Buitengebied uit 2004. Dit beleid is ook opgenomen in de Structuurvisie van de gemeente Moerdijk 2013, vastgesteld op 8 juni 2011. Het initiatief past dus in het geldende beleid. Momenteel wordt de Nota Duurzaamheid voorbereid waarbij tevens een actualisatie van de Nota Visie Windenergie zal plaatsvinden. De status van de locatie Oud Dintel wordt hierin bevestigd en dit gebied vormt hierbij een uitgangspunt p. Met inspreker is inmiddels uitgebreid contact geweest over hun rol en betrokkenheid bij de op te stellen Nota Duurzaamheid, die momenteel wordt voorbereid. Hierbij zal nader ingegaan worden op de aspecten draagvlak, participatie, etc.	Reactie leidt niet tot aanpassing Reactie leidt niet tot aanpassing Reactie leidt niet tot aanpassing
07	Aanvulling inspraak-reactie 06	a. Inspreker vindt het onbegrijpelijk dat twee verschillende procedures worden doorlopen (bestemmingsplan en wijzigingsplan) met twee verschillende bevoegde gezagen (gemeente en provincie). Omdat de procedures een verschillende doorlooptijd hebben wordt, gelet een mogelijk veranderende economische situatie, de kans vergroot dat de windturbines in beide plannen van elkaar verschillen. Mogelijk wordt een van beide plannen zelfs niet gerealiseerd. Het project dient als totaal en ondeelbaar te worden gepland en uitgevoerd,	a. Naast het initiatief van Raedthuys op Moerdijs grondgebied (windpark Oud Dintel) is sprake van twee andere initiatieven op het grondgebied van de gemeente Steenbergen (windpark Surveycom en windpark Suikerunie). Vanwege de zorgvuldigheid is er bewust voor gekozen om voor de 3 initiatieven een gezamenlijke MER-studie te verrichten. Dit vormt de basis voor het wijzigingsplan van de provincie Noord-Brabant voor de initiatieven op het grondgebied van de gemeente Steenbergen en voor het bestemmingsplan van de	Reactie leidt niet tot aanpassing

		bestuursorgaan het feit dat er drie commerciële partijen bij betrokken zijn staat daar los van. Dit kan alleen plaatsvinden als er één bestuursorgaan de verantwoordelijkheid heeft. De gemeente Moerdijk dient haar beslissingsbevoegdheid te delegeren aan de provincie (inpassingsplan). Nu moet een burger te rade gaan bij gemeente en provincie. De drie windmolenparken moeten in het belang van de burger moeten worden ondergebracht in één bestuurlijke procedure zoals er ook is besloten tot één MER.	gemeente Moerdijk voor het initiatief binnen haar grondgebied. Op grond van de Wro ligt het primaat tot het vaststellen van bestemmingsplannen (ontwikkelingsplanologie) bij gemeenten. De gemeenten Moerdijk en Steenberghe hebben geen bevoegdheid om bestemmingsplannen buiten haar grondgebied vast te stellen. Het inschakelen van de provincie voor het opstellen van een provinciaal inpassingsplan (PIP) voor de noordzijde van de Dintel is niet nodig en ook niet mogelijk. De gemeente Moerdijk is immers bereidt om medewerking te verlenen aan het initiatief dat in lijn is met de provinciale verordening ruimte. De provincie kan enkel van deze bevoegdheid gebruik maken indien er sprake is van een provinciaal belang. Het gevolg is dat er bij windparken Dintel sprake is van meerdere bevoegde gezagen, dit is wellicht onduidelijk voor de omgeving maar hoe dan ook onvermijdelijk.	
--	--	--	---	--

2. Aanpassingen ontwerpbestemmingsplan

Hieronder zijn de aanpassingen opgesomd die in het ontwerpbestemmingsplan worden doorgevoerd naar aanleiding van de ontvangen inspraak- en overlegreacties op het voorontwerpbestemmingsplan. Het gaat hierbij enkel om de aanpassingen die hebben plaatsgevonden in de regels en de plankaart (verbeelding).

Regels:

- Met het oog op de aanwezigheid van een watergang ten zuiden van de beoogde onderhoudsweg wordt ter plaatse de bestemming 'water' opgenomen. Dat geldt eveneens voor de overige watergangen in het plangebied. Aan de regels wordt de bestemming 'water' toegevoegd.
- Het begrip 'toetsingskader defensieradar' wordt uitgewerkt in artikel 8.2 van de regels en in de begripsomschrijving
- Voorwaarden met betrekking tot radarverstoring worden verplaatst van de specifieke gebruiksregels naar specifieke bouwregels.

Plankaart (verbeelding):

- Ter plaatse van de in het plangebied aanwezige watergangen wordt de bestemming 'water' opgenomen.